

TİDSAD

Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of Turk & Islam World Social Studies

EDİTÖR/EDITOR IN CHIEF

Dr. Tahir ÇELİKBAĞ

EDİTÖR YARDIMCILARI/SUBEDITORS

Dr. Chingiz BAGIROV

Dr. Ferhat ÇETİNKAYA

Uzm. Feride KIZILDAĞ

www.tidsad.com / editortidsad@gmail.com

ISSN: 2149-083X Yıl/Year: 10 / Sayı/Number: 38 - Eylül/September 2023

27.09.2023

DERGİ YÖNETİMİ/JOURNAL ADMINISTRATION

EDİTÖR/EDITOR

Dr. Tahir ÇELİKBAĞ

EDİTÖR YARDIMCILARI/SUBEDITORS

Dr. Chingiz BAGIROV

Dr. Ferhat ÇETİNKAYA

Uzm. Feride KIZILDAĞ

ALAN EDİTÖRLERİ/SECTION EDITORS

Arap Dili ve Edebiyatı: Dr. Mehmet Hakkı Suçin, Gazi Üniversitesi

Arkeoloji: Dr. Ergün Laflı, Dokuz Eylül Üniversitesi

Avrasya Çalışmaları: Dr. İhsan Çomak, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

Beden Eğitimi: Dr. Ahmet Atalay, Ardahan Üniversitesi

Coğrafya: Dr. Süleyman Sönmez, Balıkesir Üniversitesi

Çağdaş Türk Lehçeleri: Dr. Fatma Açık, Gazi Üniversitesi

Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Eğitim: Dr. Arzu Özyürek, Karabük Üniversitesi

Dil Bilim: Dr. Sonel Bosnalı, Namık Kemal Üniversitesi

Din Tarihi: Dr. Hasan Ocak, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ABD: Dr. Alptürk Akçöltekin, Ardahan Üniversitesi

Eğitim Programları ve Öğretim ABD: Dr. Erdal Bay, Gaziantep Üniversitesi

Eğitim Teknolojileri: Dr. Çelebi Uluyol, Gazi Üniversitesi

Eğitim Yönetimi, Teftişi Plan.ve Eko.ABD: Dr. Bayram Özer, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Felsefe: Dr. İhsan Çapcıoğlu, Ankara Üniversitesi

Fen Bilgisi Öğretmenliği: Dr. Ela Ayşe Köksal, Niğde Üniversitesi

Güzel Sanatlar: Dr. Nebat Yağız, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Geleneksel Türk Sanatları: Dr. Seyhan Mercan Kalaycı

Halk Bilimi: Dr. Mualla Murat, İstanbul Aydın Üniversitesi

İktisat: Dr. Mehmet Karagül, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

İlahiyat: Dr. Eyup Şimşek, Atatürk Üniversitesi

Dinler Tarihi: Dr. Hüsamettin Karataş, Fırat Üniversitesi

İletişim: Dr. Serdar Öztürk, Gazi Üniversitesi

İslami İlimler: Dr. Bekir Tatlı, Çukurova Üniversitesi
İslam Tarihi ve Sanatı: Dr. Mehmet Tıraşçı, Cumhuriyet Üniversitesi.
İşletme: Dr. Alptekin Erkollar, Marmara Üniversitesi
Karşılaştırmalı Edebiyat: Dr. Elmas Şahin, Çağ Üniversitesi
Matematik Öğretmenliği: Dr. Cemil İnan, Dicle Üniversitesi
Moda Tasarımı: Dr. Emine Koca, Gazi Üniversitesi
Müzik Bilimi: Dr. Abdullah Akat, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Plastik Sanatlar: Dr. Arif Aziz, Azerbaycan Devlet İncesanat Üniversitesi
Psikoloji: Dr. Yücel Öksüz, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD: Dr. Murat Yıldız, Cumhuriyet Üniversitesi
Resim-İş Öğretmenliği: Dr. Fatih Başbuğ, Akdeniz Üniversitesi
Sanat Tarihi: Dr. Ela Taş, Sakarya Üniversitesi
Sınıf Öğretmenliği: Dr. Mehmet Akif Sözer, Gazi Üniversitesi
Sinema ve Televizyon Sanat Dalı: Dr. Hakan Aytekin, Maltepe Üniversitesi
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği: Dr. Mustafa Şeker, Yıldız Teknik Üniversitesi
Sosyal Hizmet Bölümü: Dr. Yusuf Genç, Sakarya Üniversitesi
Sosyoloji: Dr. Özgür Sarı, Aksaray Üniversitesi
Sürekli Eğitim Yaklaşımları: Dr. Fatma Nevra Seggie, Boğaziçi Üniversitesi
Tarih: Dr. Mehmet Kaya, Niğde Üniversitesi
Turizm İşletmeciliği: Dr. Cenk Murat Koçoğlu, Karabük Üniversitesi
Türk Dili ve Edebiyatı: Dr. Kemal Timur, Dicle Üniversitesi
Uygulamalı Bilimler: Dr. Sibel Kılıç, Marmara Üniversitesi
Yabancılara Türkçe Öğretimi: Dr. Hülya Pilancı, Anadolu Üniversitesi

KAYNAKÇA EDİTÖRÜ/REFERENCE EDITOR

Tuğçe Yılmaz-Artvin Çoruh Üniversitesi

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ahmet Atan, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi

Prof. Dr. Alptekin Erkollar, Klagenfurt Üniversitesi, Austria

Prof. Dr. Arif Aziz, Azerbaycan Devlet İncesanat Üniversitesi

Prof. Dr. Arslan Topakkaya, Erciyes Üniversitesi

Prof. Dr. Aytekin Can, Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Azize Hassan, Gazi Üniversitesi

TİDSAD

Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of Turk & Islam World Social Studies

Prof. Dr. Belkıs Gürsoy, İstanbul Aydın Üniversitesi
Prof. Dr. Cemile Hasanzade, Azerbaycan Devlet İlimler Akademisi
Prof. Dr. Enver Aydođan, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ercan Ekmekçiođlu, Mevlana Üniversitesi
Prof. Dr. Ergün Laflı, Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Erol Çil, Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Enver Töre, Artvin Çoruh Üniversitesi
Prof. Dr. Fikret Turan, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Prof. Dr. Hanife Dilek Batislam, Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Harun Yıldız, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin Elmas, Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. İlter Turan, İstanbul Bilgi Üniversitesi
Prof. Dr. Kemal Timur, Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. M. Hanifi Aslan, Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Zeki Aydın, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsin Halis, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Musa Yıldız, Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi
Prof. Dr. Natig Aliev, Azerbaycan Devlet Ressamlık Akademisi
Prof. Dr. Necat Birinci, İstanbul Aydın Üniversitesi
Prof. Dr. Recai Karahan, Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Recep Dikici, Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin Yıldız, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Selami Bakırcı, Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Selami Sezgin, Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Serdar Öztürk, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman Cem Şaktanlı, Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Turgut Hacı Zeyrek, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Zakir Aşar, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Zeynel Özlü, Gaziantep Üniversitesi

YAYIN KURULU/PUBLICATION BOARD

Prof. Dr. Ali Osman Alakuş, Dicle Üniversitesi

Prof. Dr. Eyyüp Tanrıverdi, Dicle Üniversitesi

Prof. Dr. Necip Fazıl Duru, Ordu Üniversitesi

Prof. Dr. Özcan Bayrak, Fırat Üniversitesi

Prof. Dr. Mutlu Deveci, Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Abdullah Taşkesen, Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Arzu Özyürek, Karabük Üniversitesi

Doç. Dr. Barış Taş, Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç. Dr. Başaran Gençdoğan, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Bülent Sönmez, Dicle Üniversitesi

Doç. Dr. Chingiz Bağirov, Azerbaycan Devlet İnce Sanat Üniversitesi

Doç. Dr. Engin Çetin, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Erdem Uçar, Gediz Üniversitesi

Doç. Dr. Fatih Başbuğ, Akdeniz Üniversitesi

Doç. Dr. Fikret Karapınar, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. Gencil Önkal, Maltepe Üniversitesi

Doç. Dr. Gökhan Duman, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Gülay Karşıcı, Marmara Üniversitesi

Doç. Dr. Hakkı Suçin, Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Halil İbrahim Sağlam, Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Halil İbrahim Şahin, Balıkesir Üniversitesi

Doç. Dr. Kamil Uslu, Marmara Üniversitesi

Doç. Dr. M. Özlem Parer, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Ali Çakmak, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Arif Özerbaş, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Nesrin Tan, Galatasaray Üniversitesi

Doç. Dr. Nuran Öztürk, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Sabah Balta, Yaşar Üniversitesi

Doç. Dr. Sibel Kılıç, Marmara Üniversitesi

Doç. Dr. Murat Sunkar, Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Uğur Özgöker, Arel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdulsamet Özmen, Dicle Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Yüksel, Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bahram Hasanov, Bülent Ecevit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Celal Aslan, Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fagani Beyler, Bingöl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih İmat, Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ünal, Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Yıldırım, Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Harun Çelik, Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nadir Özdemir, Bülent Ecevit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mikail Tel, Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat Toksarı, Niğde Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Yılar, Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Said Alpogut Şenel, Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serap Mungan Ay, Marmara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Somayyeh Radmard, İstanbul Aydın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şirvan Kalsın, Çağ Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Ziya Sümbüllü, Erzurum Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Turan Sinan, Fırat Üniversitesi
Öğr. Üyesi Celal Aslan, Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. İnci Bilgin Tekin - De Montfort Üniversitesi - İngiltere
Prof. Dr. Alptekin Erkollar, Klagenfurt Üniversitesi, Avusturya
Prof. Dr. Cemile Hasanzade, Azerbaycan Devlet İlimler Akademisi Azerbaycan
Prof. Dr. Arif Aziz, Azerbaycan Devlet İncesanat Üniversitesi Azerbaycan
Dr. Faruk Öztürk, Bişkek – Kırgızistan
Tarık Duran - Belgrad Üniversitesi - Sırbistan
Prof. Dr. Natig Aliev, Azerbaycan Devlet Ressamlık Akademisi Azerbaycan
Doç. Dr. Chingiz Bağirov, Azerbaycan Devlet İnce Sanat Üniversitesi Azerbaycan
Assoc. Prof. Dr. Usame Abdulrahman Abdulaleem, Helwan University-Mısır
Assoc. Prof. Dr. Resul Özavşar, Yarmouk University-Ürdün
Dr. Menent Shukrieva-Shumen Üniversitesi-Bulgaristan
Dr. Guzaliya Khazieva-Tataristan Bilimler Akademisi-Rusya

Dr. Elbrus Veliyev-Nahçıvan Devlet Üniversitesi-Azerbaycan
Dr. Öğr. Üyesi Alireza Zadeghan-Tebriz Üniversitesi-İran
Dr. Öğr. Üyesi Fatima Hocin-Üsküp Blaje Koneski Filoloji Fakültesi-Makedonya
Doç. Dr. Kulzhanova Bakytgul-Kazakistan Milli Üniversitesi-Kazakistan
Dr. Suzana Canhasi-Piriştine Üniversitesi-Kosova
Dr. Öğr. Üyesi Alireza Zadeghan-Tebriz Üniversitesi-İran
Assoc. Prof. Dr. Liailia Ihsanovna Mingazova - Kazan Federal Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. Kulzhanova Bakytgul- Kazakistan Milli Üniversitesi-Kazakistan
Dr. Alireza Zadeghan - Tebriz Üniversitesi-İran
Dr. Fatima Hocin - Üsküp Blaje Koneski Filoloji Fakültesi-Makedonya
Assoc. Prof. Dr. Liailia Ihsanovna Mingazova - Kazan Federal Üniversitesi-Rusya
Assoc. Prof. Dr. Kulzhanova Bakytgul- Kazakistan Milli Üniversitesi-Kazakistan

Yabancı Dil Uzmanları/Editors for Foreign Language

Dr. Lütfiye Cengizhan, Trakya Üniversitesi
Öğr. Gör. Soykan Uysal, Selçuk Üniversitesi

İndeks Sorumlusu/Principal of Indexing

Gürdal Çetinkaya, Dokuz Eylül Üniversitesi
Öğr. Gör. Enser Yılmaz, Siirt Üniversitesi

Tarandığı İndeksler/Indexing

SOBİAD (Sosyal Bilimler Atıf Dizini)	SIS (Scientific Indexing Services)
EBSCO	ASI (Advanced Science Index)
Scilit	Microsoft Academic
RESERARCH BİBLE	Worldcat
TEİ (Türk Eğitim İndeksi)	CiteFactor
İSAM (İslami Araştırmalar Merkezi)	ResearchBib
Index Copernicus	

Amaç ve Kapsam

TİDSAD (Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of Turk & Islam World Social Studies)'ın temel amacı, "Eğitim Bilimleri Temel Alanı, Filoloji Temel Alanı, Güzel Sanatlar Temel Alanı, Hukuk Temel Alanı, İlahiyat Temel Alanı, Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Temel Alanı, Spor Bilimleri Temel Alanı, Sağlık Bilimleri Temel Alanı" gibi alanlarda bütün dünyada takip edilen ve yüksek oranda atıf alan bir dergi haline gelmektir. **TİDSAD**, aşağıda belirtilen alanlardaki çalışmalar için bilim insanları ve araştırmacılar için bir yayın platformu olarak hizmet etmeyi amaçlamaktadır.

Etik Kurulu Değerlendirmesi

TİDSAD (Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of Turk & Islam World Social Studies)'a gönderilen makalelerde, "insan, toplum ve insanın etkileşim içinde bulunduğu tarihi eser ve kültürel varlıklar üzerinde yürütülecek anket, test, ölçek, mülakat, gözlem, bilgisayar ortamında test, video/film kaydı ve ses kaydı" gibi veri toplama yöntemleri ile yapılacak her türlü bilimsel araştırma ve çalışmalara ilişkin "ETİK KURUL ONAYI" talep edilmektedir.

İntihal Politikası

TİDSAD (Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of Turk & Islam World Social Studies), intihallere karşı uluslararası politikalara bağlı kalmaktadır. TİDSAD intihal algılama için Intihal.net yazılımını kullanmaktadır.

Yayın Etiği

TİDSAD (Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of Turk & Islam World Social Studies), tüm yazarların, gizlilik konularını ciddiye alan ve kişisel bilgilerinizi korumayı taahhüt eden COPE tarafından öngörülen etik standartlara uymasını zorunlu kılar.

Aims and Scope

The main purpose of TİDSAD (The Journal of Turk & Islam World Social Studies) is to become a highly cited and followed all over the world journal in fields such as Educational Sciences, Philology, Fine Arts, Law, Theology, Social Sciences, Humanities and Administrative Sciences, Sports Sciences, and Health Sciences. TİDSAD (The Journal of Turk & Islam World Social Studies) aims to serve as a publishing platform for scientists and researchers for studies in the following fields.

Ethics Committee Review

The Journal of Turk & Islam World Social Studies request "ETHICS COMMITTEE REVIEW" for all kinds of scientific research and studies related to data collection methods such as "human, society, and human interact with historical artifacts and cultural assets to be conducted on the survey, test, scale, interview, observation, computer environment test, video/film recording and voice recording".

Screening for Plagiarism

The Journal of Turk & Islam World Social Studies adheres to the international policies against plagiarism. The Journal of Turk & Islam World Social Studies is uses the Intihal.net for plagiarism detection.

Publication Ethics

The Journal of Turk & Islam World Social Studies requires all authors to adhere to the ethical standards as prescribed by the Committee on Publication Ethics (COPE) which take privacy issues seriously and is committed to protecting your personal information.

Telif Hakkı

Telif hakkı, makalenin bilimsel bir araştırmayı ayrıntılı olarak tanımlamak için yazılmış olduğu belirli yolları korumayı amaçlar. Yazarın haklarını korumak ve yayınlanan araştırmanın yeniden yazdırılması veya diğer amaçlarla kullanımına ilişkin izinleri düzenlemek için gerekli görülmektedir. Yayına kabul edilmiş çalışmaların telif hakları TİDSAD (Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of Turk & Islam World Social Studies)'a devredilmiş sayılır. TİDSAD, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. TİDSAD, kullanıcıların bir makaleyi kopyalamasına, dağıtmasına ve ilemesine, yazarın atfedildiği ve makalenin ticari amaçlar için kullanılmadığı sürece makaleyi uyarlamasına olanak tanır.

Açık Erişim Politikası

TİDSAD (Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of Turk & Islam World Social Studies) açık erişimli bir dergi olup, tüm içeriğin kullanıcıya veya kurumuna ücretsiz olarak serbestçe erişilebileceği anlamına gelir. Yayıncı veya yazarın önceden izni olmadan, kullanıcılar, makalelerin tam metinlerini okumak, indirebilir, kopyalayabilir, yazdırabilir, arama yapabilir, bağlantı kurabilir veya diğer yasal amaçlarla kullanabilir.

Hakem Süreci

TİDSAD (Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of Turk & Islam World Social Studies), kör hakemlik sürecinden geçen bilimsel makalelerin yayımlandığı uluslararası indeksli ve hakemli bir akademik dergidir. Yayınların incelenmesi için çalışmaların

Copy Right

Copyright aims to protect the specific way the article has been written to describe a scientific research in detail. It is claimed that this is necessary in order to protect the author's rights and to regulate permissions for reprints or other use of the published research. The Journal of Turk & Islam World Social Studies has a copyright form which is required authors to sign over all of the rights when their article is ready for publication. The Journal of Turk & Islam World Social Studies is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License. The Journal of Turk & Islam World Social Studies allows users to copy, distribute, and transmit an article, adapt the article as long as the author is attributed and the article is not used for commercial purposes.

Open Access Policy

The Journal of Turk & Islam World Social Studies is an open-access journal which means that all content is freely available without charge to the user or his/her institution. Users are allowed to read, download, copy, distribute, print, search, or link to the full texts of the articles, or use them for any other lawful purpose, without asking prior permission from the publisher or the author.

Blind Peer-Review Process

The Journal of Turk & Islam World Social Studies is a double-blind peer-reviewed international academic journal. A minimum of three peer reviewers, who are recognized specialists specific to the topic and area of the submissions, are appointed by the editors. All peer review reports are

içeriğine ve hakemlerin uzmanlık alanlarına göre en az iki hakem editör(ler) tarafından atanır. Tüm hakem değerlendirme raporları elektronik ortamda isimsiz olarak gönderilir. Değerlendirmeyi yapan hakemlerin isimleri çifte körlüme yöntemi gereği raporlarda ve dergide belirtilmemektedir. Talep edilmesi halinde, hakem olarak dergiye katkı sağlandığına ilişkin yazılı bir belge hakemlere verilebilir. Dergide yayın yapmış tüm yazarlar, gelecek sayılarda hakem olarak dergiye katkı sağlamayı kabul etmiş sayılırlar.

Makale İşlem Ücreti

TİDSAD (Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of Turk & Islam World Social Studies), YÖK ve ÜAK şartnameleri bakımından "kabul veya ret şartına bakılmaksızın başvuru sırasında yayın ücreti alan dergiler" kategorisindedir. Dergiye gönderilen çalışmalardan 500 TL makale işlem ücreti talep edilmektedir.

electronically and anonymously delivered to the contributors. Reviewers' names are withheld by the journal to protect the integrity of the double-blind peer-review process. Upon request, written reports can be provided to the reviewer that attests to their contribution. All published authors accept to act as reviewers for future issues. Peer review is the founding mechanism of academic endeavor. Peer review helps editors make decisions in dialogue with authors. Authors gain important insights about their works and find the chance to develop their work by dint of criticism ensonced in the reviewers' reports and comments.

APC

The Journal of Turk & Islam World Social Studies is in the category of "Journals that receive a publication fee at the time of application regardless of acceptance or rejection conditions" in terms of YÖK and ÜAK specifications. A publication fee of 500 TL is requested from the studies submitted to the journal.

www.tidsad.com / editortidsad@gmail.com

ISSN: 2149-083X Yıl/Year: 10 / Sayı/Number: 38 - Eylül/September 2023

27.09.2023

<https://tidsad.com>